

WOORDEN

→ Je kan het leerstofoverzicht raadplegen op de website bij Nederlands.

Woordsoorten: schrijf de onderlijnde woorden in de juiste kolom.

Wij wonen in een nieuwe villa aan de rand van de stad. Deze oefeningen zijn moeilijk.

<u>lidwoorden</u>	<u>bijvoeglijke naamwoorden</u>	<u>zelfstandige naamwoorden</u>	<u>werkwoorden</u>
een	nieuwe	stad	wonen
de	moeilijk	rand	zijn

Woordgroepen: schrijf twee woordgroepen (lidw. + b.n. + z.n.) over 'ridders en kastelen'.

.....bv. de stoere jonkvrouw

.....bv. de zwarte ruiter

Verwijswoorden: vervang de onderlijnde woorden door verwijswoord en schrijf de zinnen opnieuw.

In de klas zitten Mo en Hans naast elkaar. →In de klas zitten zij naast elkaar.

Staat het huisje in het bos? →Staat het huisje daar?

Grondwoord, afleiding en samenstelling: vul de tabel aan.

<u>grondwoord</u>	<u>afleiding</u>	<u>samenstelling</u>
pijn	bv. pijnlijk, pijnloos	bv. keelpijn, hoofdpijn
werk	bv. werkloos, werkelijk	bv. huiswerk, werkplicht

Trappen van vergelijking: vul de trappen aan.

<u>stellende trap</u>	<u>vergotende trap</u>	<u>overtreffende trap</u>
de goede juf	de betere juf	de beste juf
het hard gefluit	het hardere gefluit	het hardste gefluit
het mooie liedje	het mooiere liedje	het mooiste liedje

Synoniemen en tegenstellingen: vul de tabel aan.

	<u>synoniem</u>	<u>tegenstelling</u>
snel	bv. rap, vlug	bv. traag, langzaam, sloom
raken	bv. treffen, botsen	bv. missen, ontwijken
lui	bv. traag, lam	bv. actief, levendig
stappen	bv. wandelen	bv. stilstaan, stoppen

Verkleinwoorden en meervouden: vul de tabel aan.

	<u>verkleinwoord</u>	<u>meervoud</u>
auto	autootje	auto's
ring	ringetje	ringen
dictee	dicteetje	dictees
boom	boompje	bomen

Vaktaal: verbind de beroepen met de juiste vaktaal.

autohersteller		verbandkist
dokter		verpakking
marktkramer		rechtbank
advocaat		werkbank

Betekenis van woorden: zoek de woorden en uitdrukkingen op (in een woordenboek).

Hij lacht in zijn vuistje. →Hij lacht stiekem.

Ze had een akelig gedaante. →Ze had een akelig uiterlijk/ figuur/ gezicht.

Je vertelt me onheuglijk nieuws. →Je vertelt me onprettig / droevig / .. nieuws.

Ik word honds behandeld. →Ik word heel slecht / onbeschoft / als vuil behandeld.

ZINNEN

→ Je kan het leerstofoverzicht raadplegen op de website bij Nederlands.

Soorten zinnen: bevelzin (B), uitroep (U), mededeling (M) en vraagzin (Z). Noteer de juiste letter.

De meester vraagt om te zwijgen.M..... Allemaal zwijgen!B.....

De leerlingen zwijgen.M..... Meester, hij zwijgt niet!U.... Waarom zwijg jij niet? ...V.....

Leestekens: schrijf de zinnen opnieuw met de juiste leestekens op de juiste plaats: “ ” , . ! ?

de meester zei ik geef morgen tekenles → De meester zei : “ Ik geef morgen tekenles . ”

staar er achter het hoekje een kabouter → Staat er achter het hoekje een kabouter ?

gisteren brulde de tovenaar dat doe ik niet → Gisteren brulde de tovenaar : “ Dat doe ik niet ! ”

pas op riep vader plots → “ Pas op ! ” , riep vader plots .

Zinnen onderzoeken: onderlijn de persoonsvorm en omcirkel het onderwerp .

Het meisje wandelt met haar hondje.

Kennen jullie Peter Pan?

In het vijfde leerjaar zitten toffe leerlingen.

De vloer wordt gepoetst door de werkvrouw.

Door de storm viel de fiets van de meester om.

Help jij die mevrouw in haar rolstoel?

Alle foto's van de reis zijn verdwenen!

Morgen wint de kikker!

Maken de leerlingen van het zesde ook moeilijke toetsen?

Wanneer wordt het heksenlied door iedereen gezongen?

Andere zinsdelen: wanneer, waarmee, waar, hoe, met wie ... Doorstreep het gevraagde deel.

Hij ging uitgeput ~~op een rotsblok~~ zitten. (waarop)

Een schrille kreet weerklonk ~~in de vallei~~. (waar)

Kleine Bever werd verblind ~~door de zon~~. (waardoor)

~~Uiteindelijk~~ bleef hij uitgeput op een rots zitten. (wanneer) → Hij bleef uitgeput op een rots zitten.

~~Op dat ogenblik~~ verloor hij zijn evenwicht. (wanneer) → Hij verloor zijn evenwicht.

Hij zocht ~~extra voorzichtig~~ een steun. (hoe)

Extra: kloppen de zinnen nu nog? *Of moet je woorden van plaats wisselen?*

Communicatieschema: een zender stuurt een boodschap naar een ontvanger. Vul aan.

“Eén kilo witte druiven, a.u.b.” →

zender *bv. een klant*
ontvanger *bv. de marktkramer, de verkoper*

Met mijn armpjes open

kom ik aangelopen. →

Kusje hier, kusje daar,
gelukkig Nieuwjaar!

zender *bv. het kleinkind*
ontvanger *bv. de grootouders*

Zet de zinnen om naar de verleden of tegenwoordige tijd. Let op alle woorden!

Vandaag koop ik een nieuwe bril. → *Gisteren kocht ik een nieuwe bril.*

Volgend jaar krijgen we een nieuwe kat. → *Vorig jaar kregen we een nieuwe kat.*

Schrijf de zinnen volledig (!) in het meervoud.

De temperatuur stijgt. → *De temperaturen stijgen.*

De meester zweet behoorlijk. → *De meesters zweten behoorlijk.*

Een druppels parelt op zijn voorhoofd. → *Druppels parelen op hun voorhoofden.*

